

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС

**ОСНОВИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА З МЕТОДИКОЮ
КЕРІВНИЦТВА ТА ХУДОЖНЬОЮ ПРАЦЕЮ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 25 січня 2024 р.

м. Коломия – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художньою працею
Викладач (-і)	Доцент Бай Ігор Богданович
Контактний телефон викладача	(0342) 570010, 0674160563
E-mail викладача	igor.bai@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС_90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00

2. Анотація до навчальної дисципліни
Курс «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художньою працею» спрямовано на підготовку майбутніх учителів початкових класів, здатних до розвитку творчої особистості учня; ознайомлює студентів зі специфікою відображення дійсності в образотворчому мистецтві, його функцією в суспільстві, історією художніх напрямків у мистецтві та методикою зображувальної діяльності учнів молодшого шкільного віку. Сприяє оволодінню студентами теорією і практикою художнього виховання учнів молодшого шкільного віку на заняттях з образотворчого мистецтва та на інших навчальних заняттях, формуванню у них готовності до розвитку творчих здібностей учнів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни
<u>Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка майбутніх учителів початкових класів до виконання завдань художньо-естетичного виховання й навчання молодших школярів згідно з ОПП підготовки бакалаврів галузевого Державного стандарту вищої педагогічної освіти; формування у студентів базового понятійно-категорійного, теоретичного і методологічного апарату тощо. Основними цілями вивчення дисципліни є: формування у студентів готовності застосовувати знання про методику навчання дітей окремим питанням програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового навчального матеріалу, ознайомлення з ним та формування відповідних умінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час моделювання занять з образотворчого мистецтва за наявності будь-якого навчально-методичного комплексу; ознайомлення студентів із технологіями формування належних художньо-графічних компетентностей у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.</u>

4. Програмні компетентності та результати навчання
<u>Загальні компетентності:</u>
ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення ЗСЖ.
<u>Фахові компетентності:</u>
СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої,

технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПРН-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
семінарські заняття /практичні/ лабораторні	18
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
шостий	013 – Початкова освіта	III	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Тема 1. Теоретичні основи викладання образотворчого мистецтва в початковій школі та ЗДО. Основи образотворчої грамоти. Етапи розвитку дитячого малюнка.	2	2	4
Тема 2. Вплив образотворчої діяльності на розвиток дітей молодшого шкільного та дошкільного віку Підготовка майбутнього педагога до керівництва образотворчою діяльністю дітей.	2	2	10
Тема 3. Вимоги до матеріалів та обладнання для образотворчої діяльності дітей. Теоретико-методологічні засади викладання ОМ в початкових класах та в ЗДО.	2	2	10
Тема 4. Зміст, форми та методи керівництва образотворчою діяльністю дошкільників та учнів початкових класів.	4	4	10
Тема 5. Вікові можливості й послідовність оволодіння образотворчою діяльністю дітей в молодшому шкільному віці. Художньо-естетичний розвиток дітей дошкільного віку засобами образотворчої діяльності.	4	4	10
Тема 6. Організаційно-методичні основи викладання образотворчого мистецтва. Практичні аспекти підготовки до проведення занять з образотворчого мистецтва в ЗДО.	4	4	10
ЗАГ.:	18	18	54

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Вид контролю – залік.</p> <p>Максимальна оцінка – 100 балів.</p> <p>Оцінки за практичні заняття – по 5 балів, за контрольну тестову роботу – 5 балів. Підсумкова оцінка розраховується як середнє арифметичне за всі практичні заняття і контрольну роботу (максимально – 50 балів).</p> <p>Залік - 50 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	Студент повинен виконати підсумкову контрольну (тестову) роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичних питань, практичних завдань та творчої роботи.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 5 балів. До практичних занять студенти готують практичні завдання у письмовій формі (рукописні чи друковані) та презентують їх за допомогою мультимедійних пристроїв.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язковим є виконання індивідуальних практичних завдань з використанням цифрових технологій за кожною темою.
Підсумковий контроль	Залік. Форма здачі: письмово.

7. Політика навчальної дисципліни

1. Виконання завдань, пропуски та відпрацювання

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентацій результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному студенту і кожній студентці індивідуально. Неприпустимі плагіат та списування. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим, що перевіряється за допомогою тестування. Практичні самостійні завдання кожен студент повинен виконати обов'язково.

8. Рекомендована література

Основні джерела

1. Lemko, H., Kachak, T., Voroshchuk, O., Didukh, I., Mochan, T. & Bai, I. (2021). Formação de valores morais nos alunos: métodos eficazes do diagnostico. *Laplage Em Revista*. 7(3B). p.556–568. <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173B1597p.556-568>
2. Klepar, M., Khomyak, H., Kurkina, S., Ishchenko, L., Bai, I., Lashkul, V., & Bida O. (2022). Application of Art Therapy with Usage of Distance Education in the Process of Specialists Professional Training. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 22(9). p.251–257. DOI:<https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.35>. http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220935.pdf
3. Lutsan N., Struk A., Barylo S., Bai I., Varvaruk M. (2020). Lexical and folk knowledge competence as a component of future primary school teachers professional speech. *Revista Inclusiones*. Volumen 7. Numero Especial Abril/Junio. 2020. pp. 367–378.
4. Бай І., Максименко Н., Салига Н. Системний підхід до процесу формування креативної компетентності майбутніх педагогів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка*. 2021. 40. С.192–199.
5. Бай І., Барило С., Максименко Н. Міжпредметна інтеграція як засіб розвитку пізнавальної активності молодших школярів. *Імідж сучасного педагога*. № 3 (204). 2022. С.115–120.
6. Бай І., Романишин Р., Хімчук Л. (2021). Організація фахової підготовки майбутнього вчителя засобами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Випуск 31. 2021/11/26. С.367–375.
7. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczeptziya.pdf>.
8. Методика навчання мистецтва у початковій школі / Масол Л.М. та ін. Харків, 2006. 256 с.
9. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів / Полякова Г.А. та ін.; за ред. Полякової Г.А. Харків: «Скорпіон», 2001. 160 с.
10. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі / Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

Допоміжні джерела:

11. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі : навч.-метод. Посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 312 с.
12. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.Дичковська. Київ, 2014. 352 с.
13. Кашуба Л.І. Образотворче мистецтво в початковій школі : монографія. Тернопіль: Мальва, 2011. 55 с.
14. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навч. посібник : монографія. Київ : Слово, 2010. 172 с.
15. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник для актуалізації опорних знань учнів з образотворчого мистецтва, визначення рівня засвоєння базових теоретичних положень предмета. *Початкова школа*. 2006. №12. С.43–46.
16. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу „Мистецтво” . *Початкова школа*. 2007. №1. С.46–55.
17. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 1-2 класи. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/1tipova-osvitnya-programa-rozroblena-pid-kerivnitstvom-o-ya-savchenko.docx> (Дата звернення: 21.04. 2019)
18. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 3-4 класи. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/tipova-osvitnya-programa-3-4-klas-proekt-1.docx> (Дата звернення: 21.04. 2019)
19. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл І. *Нова українська*

школа : вебсайт. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/tipovaosvitnyaprograma-1.doc> (Дата звернення: 21.04. 2019)

20. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл П. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/programa-3-4-proekt-2.doc> (Дата звернення: 21.04. 2019)

Викладач _____ **Ігор БАЙ** _____